

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) 2014-2020 Sivil Toplum Sektörü ve Programlama Süreci

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II)
Sivil Toplum Sektörü Çalıştayı
24 Ekim 2017 / Gaziantep

Derya BALYAN
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI
Proje Uygulama Başkanlığı
AB İşleri Uzmanı

SUNUM İÇERİĞİ

**Katılım Öncesi
Mali Yardım
Aracı (IPA)**

**Sektörel Yaklaşım
ve
Sivil Toplum Sektörü**

**Danışma
Süreci**

**Sunum
İçeriği**

AB MALİ YARDIMLARI

Adaylık Sonrası Mali
Yardımlar
(2000-2006)
1,3 milyar avro

Adaylık Öncesi Mali
Yardımlar
(1964-1999)
2,3 milyar avro

Katılım Öncesi Mali
Yardım Aracı-IPA II
(2014-2020)
4,5 milyar avro

Katılım Öncesi Mali
Yardım Aracı-IPA I
(2007-2013)
4,7 milyar avro

AB MALİ YARDIMLARI 2002-2016 DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLEN SİVİL TOPLUM PROJELERİ

Diyalog Projeleri

12
program

*Yaklaşık 80 milyon €
destek*

Kapasite Geliştirme Projeleri

*7 Program
Yaklaşık 35 milyon €
destek*

AB VE TÜRKİYE ARASINDA SİVİL TOPLUM DİYALOĞU PROJELERİ

	Proje Adı	Faydalanıcı	Proje Bütçesi (Avro)
1	Sivil Toplum Diyalogu: Avrupa-Bilgi Köprüleri Programı	Avrupa Birliği Bakanlığı	2.260.000
2	AB ve Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi I	Avrupa Birliği Bakanlığı	21.500.000
3	Sivil Toplum Diyalogu AB ve Türkiye Odalar Forumu I	Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	4.750.000
4	Sivil Toplum Diyalogu: Ortak Çalışma Kültürü Aracılığıyla AB ve Türkiye'den İşçilerin Bir Araya Getirilmesi	Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, Türk-İş, Hak-İş, Disk, Kesk	3.500.000
5	AB ve Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi II	Avrupa Birliği Bakanlığı	6.228.054
6	AB-Türkiye Sivil Toplum Diyalogu Kültür Köprüleri	Dışişleri Bakanlığı	6.600.000
7	Parlamentolar Arası Değişim ve Diyalog Projesi	Türkiye Büyük Millet Meclisi	2.500.000
8	AB – Türkiye Kültürlerarası Diyalog	Kültür ve Turizm Bakanlığı	4.030.421
9	İstanbul 2010 – Avrupa Kültür Başkenti Hibe Programı	İstanbul Kültür Başkenti Ajansı	1.854.300
10	Sivil Toplum Diyalogu – AB-Türkiye Odalar Forumu II	Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	5.000.000
11	AB ve Türkiye arasında Sivil Toplum Diyalogu III	Avrupa Birliği Bakanlığı	10.700.000
12	AB ve Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyalogu IV	Avrupa Birliği Bakanlığı	11.778.000
Toplam Proje Sayısı: 12		Toplam Bütçesi: 80.700.775	

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJELERİ

	Proje Adı	Faydalanıcı	Proje Bütçesi (Avro)
1	Türkiye’de STK’lar ve Kamu Sektörü Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesi ve STK’ların Demokratik Katılım Düzeyinin Güçlendirilmesi (SKIP)	Avrupa Birliği Bakanlığı	2.000.000
2	Sivil Toplumun Geliştirilmesi için Örgütlenme Özgürlüğünün Güçlendirilmesi	Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği	2.000.000
3	Katılım Öncesi Süreçte Sivil Toplumun Güçlendirilmesi: STK Hibe Programı	Avrupa Birliği Bakanlığı	10.500.000
4	Türkiye’de Sivil Toplumun Gelişiminin ve Sivil Toplum Diyalogunun Desteklenmesi	Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği	4.000.000
5	Türkiye’nin Az Gelişmiş Bölgelerinde Kadın ve Kadın STK’ların Güçlendirilmesi	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	5.000.000
6	Aktif Katılım için Sivil Toplumun Geliştirilmesi	Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği	3.311.111
7	Türkiye’de Sivil Toplumun Gelişimi ve Sivil Toplum-Kamu İşbirliğinin Güçlendirilmesi Projesi	Avrupa Birliği Bakanlığı	7.365.000
Toplam Proje Sayısı: 7		Toplam Bütçe: 34.176.111 Avro	

AB MALİ YARDIMLARINDA YENİ DÖNEM

IPA II
2014-2020

«SEKTÖREL YAKLAŞIM»

IPA-II SEKTÖREL YAKLAŞIM

PROJE YAKLAŞIMININ ZAYIFLIKLARI

- **Yetersiz yerel sahiplenme** ve faydaların **sürdürülebilirliğinin** sağlanamaması
- **Yetersiz donör koordinasyonu**, artan işlem maliyetleri
- **Farklı yönetim, finansman, izleme/raporlama düzenlemeleri** (artmayan yerel kapasite ve azalan hesap verebilirlik)
- Tekrarlanma ve çarpan etkilerini göz ardı eden **kısıtlı bir bakış açısını** güçlendirmiştir.
- **Önceliklendirme** ve **etki ölçümü** yok, hedeflere ulaşmada yetersiz

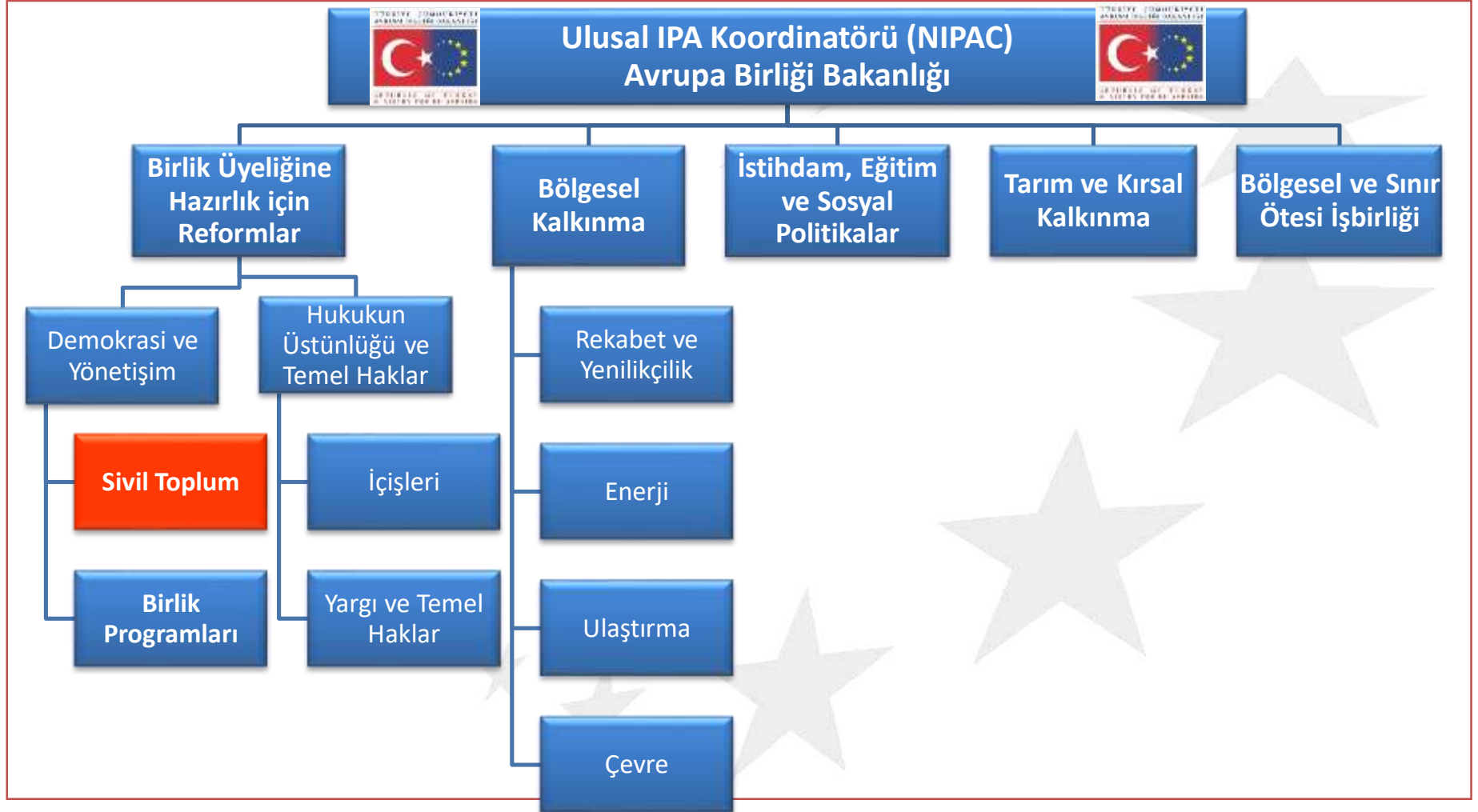

IPA-II SEKTÖREL YAKLAŞIM

**Sektörel yaklaşım ile
birbiriyle uyumlu faaliyetler tanımlanarak belirlenen sektörleri AB
standartlarına taşımak hedefleniyor.**

- ✓ Daha stratejik bir bakış açısı
- ✓ Mevcut durumun analizi
- ✓ Değişim ihtiyaçlarının tespiti
- ✓ Faaliyetlerin belirlenmesi
- ✓ Yüksek koordinasyon / artan sahiplik
- ✓ Çok yıllık perspektif/bütçe/faaliyetler

IPA FİNANSMAN ÖNCELİKLERİ

SİVİL TOPLUM ALT SEKTÖRÜ

Sivil Toplum bir alt sektör olarak IPA II döneminde yer edindi.
Yaklaşık **190 milyon Avroluk** bir bütçe sivil topluma ayrıldı.

Çok yıllık

Sektörel

Sistemantik

Görünür ve kolay anlaşılır

Marka değeri yaratan

İstişare mekanizmalarını işleten

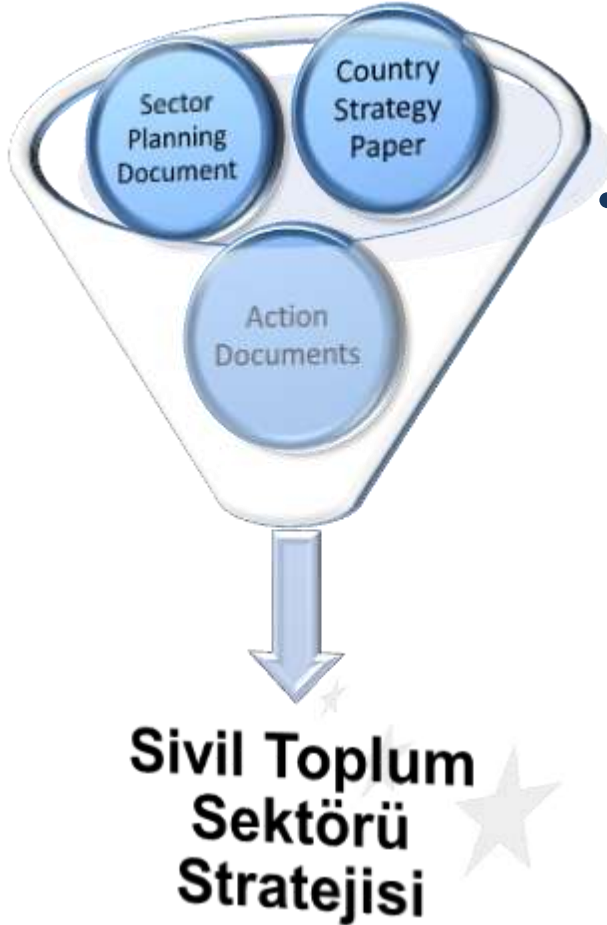

*Diyaloğa ek olarak kapasite
geliştirme desteği sunan*

TEMEL BELGELER

SEKTÖR STRATEJİSİ

- *Programlama sürecinde hazırlanan teknik dokümanlardan yola çıkarak STK'lara sağlanacak desteklere ilişkin bir **strateji belgesi** hazırlığı devam etmektedir.*

SİVİL TOPLUM ALT SEKTÖRÜ

Genel Hedef

Demokratik yapı ve süreçlerin, temel hakların ve hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesine katkı sağlayarak AB uyum sürecinin desteklenmesi

Özel Hedefler

- İlgili sektörler, ve özellikle temel haklar alanındaki, politika ve karar alma süreçlerinde aktif olarak yer alacak kapasiteye sahip, dinamik bir sivil toplumun desteklenmesi
- Türkiye ve AB üye ülke sivil toplumları arasında diyalog ve kültürlerarası değişimin geliştirilmesi

SİVİL TOPLUM ALT SEKTÖRÜ

*Aktif Vatandaşlık için Yasal
Çerçevenin Geliştirilmesi*

*Kamu-STK
İşbirliğinin
Güçlendirilmesi*

*STK'ların Kapasitesi
ve STK'lar Arasındaki
İşbirliğinin Geliştirilmesi*

*Sivil Toplum
Diyalogunun
Geliştirilmesi*

1 **Aktif Vatandaşlık için Yasal Çerçevenin Geliştirilmesi**

- *STK'ların kurulma, çalışma, finansman ve denetlenmelerini kolaylaştırıcı girişimler*
- *Sivil toplum için daha şeffaf ve hesap verilebilir bir çerçeve oluşturulmasına yönelik girişimler*
- *STK'lar için kaynak yaratma mekanizmalarının iyileştirilmesine yönelik girişimler*

2

Kamu - STK işbirliğinin güçlendirilmesi

- *Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde kamu sektörü ve sivil toplum arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik girişimler*
- *Politika geliştirme ve yönetim alanında STK'lar ile etkili danışma mekanizması geliştirilmesine yönelik girişimler*

3

STK'ların Kapasitesinin ve STK'lar Arasındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi

- *STK'larda temsil edebilirlik, yönetim, kurumsal kapasite, idari beceriler, bağış toplama vb. alanların iyileştirilmesine yönelik girişimler*
- *Temel hakların korunması ve geliştirilmesi, ayrımcılıkla mücadele ve demokrasi alanlarındaki girişimler*

4

AB ve Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi

- *Türkiye ve AB’de karşılıklı anlayışın ve uzun dönemli işbirlikleri ve ortaklıkların geliştirilmesini destekleyen girişimler*
- *Kültür ve kültürel mirasın korunmasına yönelik girişimler*

YENİ DÖNEMDE HİBE PROGRAMLARI

2014 PROGRAMLAMA YILI PROJELERİ

Proje Adı	Faydalanıcı Kuruluş	Bütçesi	Tahmini Uygulama Zamanı
Sivil Toplum Destek Programı I	Avrupa Birliği Bakanlığı	10 milyon Avro	2017
Kamu-Sivil Toplum İşbirliği için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Kapasitesinin Güçlendirilmesi	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	3 milyon Avro	2017
AB-Türkiye Kültürlerarası Diyalog	Yunus Emre Enstitüsü	3 milyon Avro	2017
AB-Türkiye Anadolu Arkeolojisi ve Kültürel Miras Enstitüsü	Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	10 milyon Avro	2017

2015 PROGRAMLAMA YILI PROJELERİ

Proje Adı	Faydalanıcı Kuruluş	Bütçesi	Tahmini Uygulama Zamanı
Sivil Toplum Destek Programı II	Avrupa Birliği Bakanlığı	3 milyon Avro	2018
Sivil Toplum Diyalogu V	Avrupa Birliği Bakanlığı	9 milyon Avro	2018
AB-Türkiye İş Dünyası Diyalogu	TOBB-EUROCHAMBERS	5 milyon Avro	2018
Yasal Çerçevenin İyileştirilmesi ve Dernekler Dairesi Başkanlığının Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi	Dernekler Dairesi Başkanlığı	2 milyon Avro	2018
Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi	Vakıflar Genel Müdürlüğü	2 milyon Avro	2018
Yerel STK'lara Destek Mekanizması	STGM	3 milyon Avro	2017

2016 PROGRAMLAMA YILI PROJELERİ

Proje Adı	Faydalanıcı Kuruluş	Bütçesi	Tahmini Uygulama Zamanı
Sivil Toplum Destek Programı III	Avrupa Birliği Bakanlığı	3 milyon Avro	2019
Sivil Toplum Diyalogu VI	Avrupa Birliği Bakanlığı	4,5 milyon Avro	2019
Ortak Kültürel Miras	Kültür ve Turizm Bakanlığı	9 milyon Avro	2019

SİVİL TOPLUM SEKTÖRÜ

KOORDİNASYON TOPLANTILARI

VE

DANIŞMA SÜRECİ (ÇALIŞTAYLAR)

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARIYLA İŞBİRLİĞİ

Amaç: *Sivil toplum kuruluşlarının programlama ve izleme sürecine daha aktif katılımının sağlanması*

- *STK'ların düzenli olarak bilgilendirilmesi*
- *STK'ların sivil toplum alt sektörü ve programlama sürecine ilişkin görüş ve önerilerinin alınması ve programlama sürecine yansıtılması*

SİVİL TOPLUM ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN AKTÖRLERLE İŞBİRLİĞİ

Sivil Toplum alanında faaliyet gösteren

- *Kamu Kurumları*
- *Özel Sektör Kuruluşları*
- *Üniversiteler*

Arasında diyalog ve işbirliğinin artırılması hedeflenmektedir.

BUGÜNE KADAR NELER YAPTIK

- ***Kamu Kurumlarıyla***
  - 17 Mart 2016
  - 19-21 Aralık 2016
- ***Üniversitelerle***
  - 7 Haziran 2017
- ***Özel Sektörle***
  - 24 Mayıs 2016
- ***STK'lar ve Çatı Kuruluşlarla***
  - 15 Nisan 2015
  - 25 Mayıs 2016
  - 23 Haziran 2016
  - 15 Şubat 2017
  - 30 Mart 2017

DANIŞMA SÜRECİ

Sivil Toplum Sektörü Birinci Ulusal Çalıştayı *15 Şubat 2017, Ankara*

- ✓ 172 katılımcı
- ✓ 54 kişi - farklı şehirlerden

Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı
Büyükelçi Sayın Selim YENEL,
Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşar Yardımcımız
Sayın Dr. Mehmet CANGİR
AB Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı
Gabriel MUNUERA VINALS

DANIŞMA SÜRECİ

Sivil Toplum Sektörü İkinci Ulusal Çalıştayı *30 Mart 2017, İstanbul*

- ✓ 159 katılımcı
- ✓ 54 participants from other cities

Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı
Büyükelçi Sayın Selim YENEL,

Ahmet ÖNAL
İstanbul Valiliği, Vali Yardımcısı

DANIŞMA SÜRECİ

Sivil Toplum Sektörü Birinci Yerel Çalıştayı *7 Haziran 2017, Ankara*

✓ *70 Üniversite temsilcisi*

Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı
Büyükelçi Sayın Selim YENEL,
Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşar Yardımcımız
Sayın Dr. Mehmet CANGİR
AB Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı
Gabriel MUNUERA VINALS

DANIŞMA SÜRECİ

Ulusal ve Yerel Düzeyde Gerçekleştirilen Sivil Toplum Sektörü Çalıştayları

- ✓ *Sivil toplum sektörü ve STK'lara sağlanan destekler hakkında bilgi paylaşıldı.*
- ✓ *Danışma süreci, STK'ların programlama sürecine aktif katılımlarının nasıl sağlanabileceği ile katkılarını hangi yollarla iletebilecekleri konusu tartışıldı.*
- ✓ *STK temsilcilerimizin katkıları ve yorumları alındı.*
- ✓ *Sivil toplumun gelişimindeki engeller tartışıldı.*
- ✓ *Proje fikirleri görüşüldü.*

DANIŞMA SÜRECİ

Çalıştaylarda Öne Çıkanlar

- ✓ Genel olarak bütün katılımcılar, edindikleri güncel bilgilerden, organizasyon kalitesi ve AB Bakanlığı tarafından gösterilen ev sahipliğinden duydukları memnuniyetleri ifade etmişlerdir.
- ✓ Benzer toplantı ve eğitimlerin daha sık ve tercihen diğer il ve ilçelerde de düzenlenmesi konusunda taleplerini dile getirmişlerdir.
- ✓ Katılımcılar, hem yeni döneme ilişkin proje önerilerini iletmışler hem de önümüzdeki dönem için tasarlanabilecek olası danışma mekanizmaları hakkındaki fikirlerini paylaşmışlardır.

İlginize teşekkür ederiz.

Derya BALYAN
AB İşleri Uzmanı
Proje Uygulama Başkanlığı
dbalyan@ab.gov.tr
0312 218 16 08